



Van winter Naar lente

In Weesp Klas 3B leert kaas maken op de biologische boerderij

In de derde klas op de Vrijeschool Almere hebben ze de boerderijperiode gehad. Juf Liselore van klas 3B vertelt erover.

Na lange tijd van leren en werken over de boerderij in de klas, was het eindelijk zover dat klas 3B een bezoek bracht aan de biologische kaasboerderij De Groene Griffioen in Weesp.

We werden enthousiast ontvangen en kregen een rondleiding met veel informatie over de dieren en het bedrijf. We hebben de koeien geaaid, de grote

stier bewonderd, daarna zelf kaas gemaakt en natuurlijk geproefd (dat was niet naar ieders smaak!).

Terwijl wij binnen kaas maakten werd intussen in de stal een kalfje geboren, wat een verrassing toen we weer buiten kwamen! Vol verwondering keken we naar het nog geen uur oude kalfje.

Een van de leerlingen bleek een bijzondere band te hebben met de stier. Dit werd mooi vastgelegd op de foto – te zien op de voorpagina van deze krant.



'Zaai in maart niet te vroeg, er is nog tijd genoeg'

De knopjes aan de bomen beginnen te groeien en de eerste hooikoorts-klachten komen ook weer op. Het is maart, symbool voor een nieuw begin. Over een paar weken ziet de wereld buiten er totaal anders uit.

Maar nog even geduld... Terwijl je de warme zon op sommige dagen al kunt voelen, kunnen maartse buien het lentegevoel in een keer wegtoveren. Er zijn ontzettend veel spreekwoorden over de maand maart en die gaan opvallend vaak over die typische maartse buien. 'Een droge maart en een natte april is de boeren naar hun wil', is er zo een. Voor wie fruitbomen in de tuin heeft: 'veel wind in maart, geeft appels in de gaard'.

En voor mensen met een moestuin, een mooi advies: 'Zaai in maart niet te vroeg, er is nog tijd genoeg'.

Nog even over de maand maart, die is genoemd naar Mars, de Romeinse god van de oorlog. Het was volgens de oude Romeinse kalender de eerste maand van het jaar. De laatste vier maanden van het jaar herinneren daar nog aan – van september (zeven) tot december (tien).

Wat voor weer het ook is: vandaag, op 1 maart, is voor meteorologen de lente al begonnen. De astronomische lente begint over drie weken, op 20 maart. Dan is de equinox: twee keer per jaar duurt de dag en de nacht overal op aarde precies 12 uur. Op het zuidelijk halfrond begint dan de herfst.



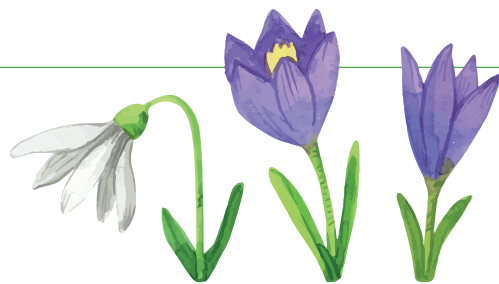
Lenteschoonmaak én -feest

Maart is ook een typisch moment voor een voorjaarsschoonmaak. Dat was vroeger ook al zo. Veel oude culturen kenden in maart een periode van reiniging. Daarnaast werden in deze periode vruchtbaarheidsfeesten gevierd. Ook was er een chaotisch feest dat doet denken aan carnaval.

Innerlijke reiniging past ook bij deze tijd: in de vroegchristelijke traditie vastte men tot zonsondergang in de veertig dagen voor Pasen. Het vasten doen we niet meer, carnaval wordt op vrijescholen in het zuiden van het land dan weer wel gevierd.

Op onze school vieren we geen carnaval, bij de kleuters hebben we wel het lentefeest. Ook dan mag er verkleed worden. We kiezen een verkleedthema dat past bij de belevingswereld van de leeftijd. Bij het verkleeden willen we graag de gezichten herkenbaar houden en daarom niet volledig bedekken met schmink of maskers. Het lentefeest wordt gevierd met liedjes, spelletjes en lekkere pannenkoeken.

En dan, dan kan de lente echt beginnen. En daar hoort een mooi spreekwoord bij: 'Hoor je de koekoek half maart, ga dan naar huis en doof de haard'.



Na de winter volgt de groeispurt

***'Ontstaan wil uit de wereldschoot
de vreugde aan het worden,
de schijn der zinnen verkwikkend.
Zij moge de kracht van mijn
denken toegerust vinden met de
goddelijke krachten,
die krachtig in mijn innerlijk leven'.***

- Rudolf Steiner

Op school lezen wij als meditatie elke ochtend de weekspreuken van Steiner. Het nodigt ons uit om met verwondering naar onszelf te kijken in deze wintertijd,

terwijl we reeds in februari verlangen naar de lente die zich nog niet laat zien. Hoe kunnen we onszelf inhouden? Hoe kunnen we geduldig wachten en de opkomende kracht van het voorjaar al voelen? De koude dagen en winterse buien stellen ons op de proef.

Rondom de school brengt het buitenspelen bloesjes op de wangen, lopende neuzen en een aaneenschakeling van valpartijen en stoten... Na de winter volgt, hoe kan het ook anders, de 'groeispurt'.

Deze winterperiode staat in het teken van cito's en oudergesprekken. Het is op school ook de tijd van evalueren. Hoe kunnen we open en met verwondering kijken naar de ontwikkeling van de kinderen? Wat is er gegroeid? Wat staat ons te wachten? Welke vragen worden er door de kinderen, de klas gesteld? Hoe kunnen we als volwassenen onze

oplossingen - en ook onze oordelen - in deze wintertijd terughouden en de ontspruitende kracht van wat zich in ons kan ontwikkelen rustig onderzoeken?

De knoppen aan de bomen, de voorjaarsbloemen die uit de harde grond tevoorschijn komen, tonen ons de kracht van de natuur om te bloeien. Het is er plotseling. In deze spiegel leven onze kinderen.

Voor ons als volwassenen wordt ons geduld op de proef gesteld. Het is soms moeilijk te verdragen, dat de kinderen zich net als de bloemknoppen klaarmaken om open te barsten, en het daar even uithouden... Zonder ons erin te mengen, behalve dan door in deze weken ze in het zonnetje te zetten. In de lente volgt de rest!

Marianne van der Stok
directeur Vrijeschool Almere

Regenboogtraining

Mooie samenwerkingsopdracht in klas 4

Klas 4B is bezig geweest met de regenboogtraining. Dit is een sociaal-emotionele training en wordt aangeboden door de begeleidingsdienst voor vrijescholen (BVS). Doel van de de training is onder andere om kinderen te laten nadenken over hoe ze een goede klasgenoot voor elkaar kunnen zijn. De afgelopen tijd nam een juf van de BVS de klas mee. Juf Floor vertelt erover.

Bij ons op school hebben we de regenboogtraining wel eens vaker ingezet in de vierde klas, ter ondersteuning van de ontwikkeling (ik-inslag) die de vierdeklasser doormaakt. In een reeks van tien lessen (verspreid over een half jaar) heeft juf Lonneke ons meegenomen met verhalen, spelletjes en gesprekken in opbouwen van vertrouwen en het zijn van een goede klasgenoot voor elkaar (twee belangrijke regels binnen de regenboogtraining). Ik ben trots op de samenwerkingsopdracht die de kinderen met elkaar gemaakt hebben (zie foto).

Goed luisteren

De kinderen hadden eerst een oefening in het goed luisteren naar de opdracht. Ze moesten op een blaadje meerdere punten aan de zijkanten van het papier maken en deze op de juiste wijze met elkaar verbinden. Er was vrijheid in de manier waarop de lijn uiteindelijk naar zijn eindpunt kwam. Daarna mochten de kinderen zelf een vakje kiezen om op eigen manier in te kleuren.

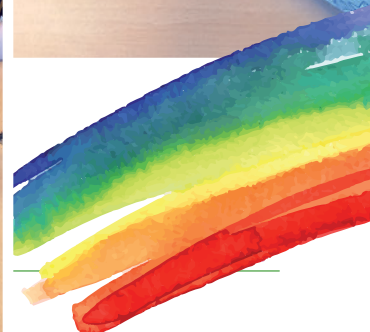
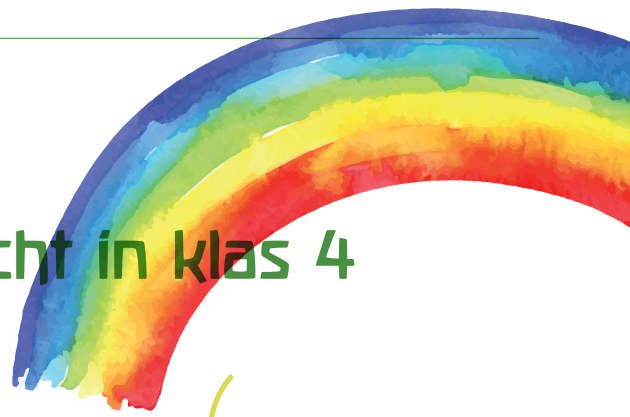
Goed kijken

Toen kwam het. Juf Lonneke had al verteld dat we de tekeningen aan elkaar door zouden geven en dat het volgende kind het vakje erna mocht kleuren. De kinderen kregen de opdracht goed te kijken naar het vakje dat de ander had

getekend en in dezelfde stijl te kleuren. Naderhand werden de werkjes bij elkaar gelegd op de grote tafel en mochten de kinderen zelf een plek kiezen waar ze hun werkje bij vonden passen. We zagen dat lijnen van papier tot papier doorliepen en dat bepaalde vakjes ineens groter werden en in elkaar overgingen. Het was samen een geheel geworden. En iedereen was onderdeel van dat geheel!

Je ziet dat zo binnen één opdracht met verschillende thema's geoefend wordt: terughouding, eigen plek innemen, openstaan voor de ander, samenwerken, vertrouwen etc. De kinderen vonden het spannend en moeilijk om zoiets persoonlijk door te geven aan elkaar, maar zagen ook dat een ander respectvol met hun werk omging. Het was bijzonder voor ze dat alle tekeningen naderhand weer bij elkaar pasten en ook bij elkaar bleven passen, ook als je de tekeningen verwisselde. Het bleef een geheel!

Het kunstwerk is door kinderen in mijn klas opgeplakt op een groot vel en hangt nu als schilderij in de klas! het een manier om, ondanks de drukke tijd, naar Kerstmis toe te leven. Het geeft echt voldoening."





Even voorstellen

Van onderzoeker duurzaamheid tot juf op de vrijeschool: 'Ik wil mijn droom waarmaken'

Nóg een juf Anneke! Sinds januari loopt er een nieuwe juf rond op de school aan de Monteverdi en de Lierstraat. Op de Monteverdi helpt juf Anneke mee in de kleuterklassen. In klas 1, 2 en 3 helpt ze de kinderen extra te oefenen met lezen en schrijven. Op de Lierstraat loopt ze stage bij juf Dagmar. Waar komt deze juf vandaan? Ze stelt zich aan ons voor.

29 jaar geleden werd ik geboren in Friesland en hoewel ik nog steeds 'heit' en 'mem' zeg tegen mijn ouders heb ik het grootste gedeelte van mijn jeugd op de Veluwe gewoond. Voor mijn studie geneeskunde verhuisde ik naar Utrecht, waar ik nog steeds met mijn partner woon.

Ik ben geen dokter geworden. Na drie jaar wist ik dat ik op een andere manier het verschil wilde maken: voor de klas of me verdiepen in klimaatverandering. Ik hoopte het op een dag te kunnen combineren en emigreerde naar Zweden om daar de master 'Environmental Studies & Sustainability Science' te doen. Ik leerde dat duurzaamheid niet alleen gaat om CO2-uitstoot, maar ook om hoe een land wordt bestuurd, hoe geld wordt gezien en gebruikt, hoe eten wordt verbouwd, hoe onderwijs

wordt ingericht en hoe we met elkaar omgaan.

Deze kennis gebruikte ik de afgelopen drie jaar in mijn werk als onderzoeker en campagnevoerder om problemen in het voedselsysteem aan te kaarten. Hoewel op dat gebied nog genoeg te doen is, voelde ik dat het tijd werd om mijn droom waar te maken: juf worden!

Thuis heb ik een hele knutselkast staan met verf, borduurspullen en stapels gekleurd papier. Ik dans graag rond op afropop, indie folk, latin en Nederlandse hitjes. In het weekend kun je me vinden in de bieb, de moestuin, een kringloop of bij vrienden.

Samen met 3 anderen heb ik een voedselraad in Utrecht opgericht die aan de gemeente laat zien welke rol

voedsel speelt of zou moeten spelen in beleid over kansenongelijkheid, klimaatverandering en de wooncrisis.

Ik heb veel zin om mijn passies en enthousiasme mee de school in te nemen en ze te delen met kinderen, ouders en collega's.



Even voorstellen Onderwijsassistent Joanne: 'Ik heb gezien hoe belangrijk het is dat ieder kind gezien wordt'



Ook Joanne is dit schooljaar nieuw bij ons op school. Velen zullen haar al een beetje kennen. Maar, waar komt ze vandaag en wat zijn haar dromen? Ze vertelt het ons in deze bijdrage.

Mijn naam is Joanne, 43 jaar (dat is al $6 \times 7 + 1$), moeder van 3 kinderen van 14, 11 en 5 jaar. Ik ben onderwijsassistent in de klassen 1 op de Lierstraat en de Monteverdstraat waar ik kinderen ondersteun met lezen en letters leren, maar ook de juffen Esther en Rinske en meesters Pieter en Sander ondersteun. Ik heb ontzettend veel plezier in het optrekken met de kinderen, ik geniet van hun humor en eigenheid en de knuffels die ik van ze krijg. Ik woon in Harderwijk met mijn gezin en stap elke maandag en donderdag in de auto naar Almere.

Als kind heb ik op Vrijeschool Valentijn in Harderwijk gezeten en voelde me hier direct als een vis in het water. Daar moesten en zouden mijn eigen kinderen ook naar toe, haha, en dat is gelukt! Zelfs mijn oudste dochter, die syndroom van Down heeft, heeft tot en met klas 6 op de vrijeschool gezeten. Zij kreeg hierbij fantastische begeleiding en was welkom in de klas

bij juf Susanne Mooiman, die ook hier in Almere heeft gewerkt, dus misschien kennen jullie haar nog wel. Ik heb gezien en ervaren hoe belangrijk het is dat ieder kind gezien mag worden en dat het een flinke uitdaging kan zijn om maatwerk te bieden aan elk kind. Dit vormde de inspiratie om zelf weer te gaan studeren.

Ik heb een achtergrond als kunstjuf, en geef onder andere beeldende les aan volwassenen met een verstandelijke beperking. Daarnaast wilde ik graag in het basisonderwijs werken om de extra ogen te zijn die de kinderen zien en de extra handen om leerkrachten hierbij te ondersteunen.

Ik ben op dit moment bezig met de opleiding voor onderwijsassistent, met een antroposofische inslag. Heel fijn dat we hier ook de verdieping kunnen vinden en kunnen werken vanuit de ideologie met hoofd, hart en handen. In juli hoop ik mijn diploma te halen.

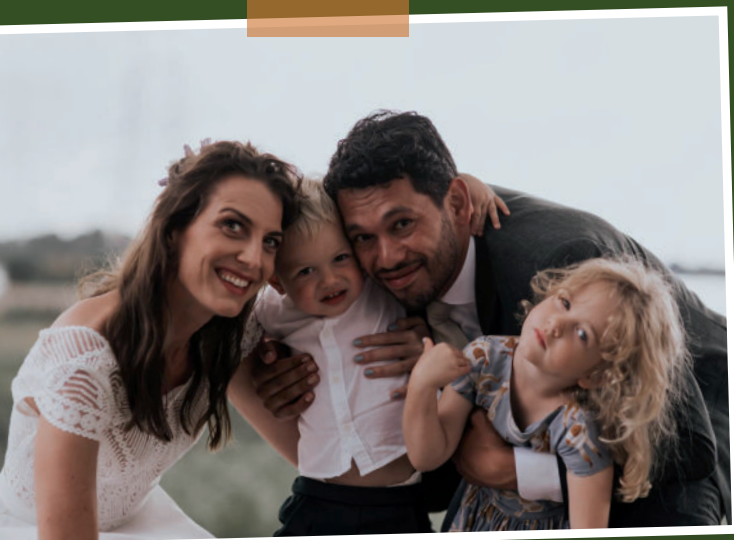
Mijn droom is Waldorf voor iedereen, ongeacht je kleur, culturele identiteit, prikkelgevoeligheid, verstandelijke mogelijkheden, talenten en interesses. In deze zoektocht, zo zie ik het, heb ik nog veel te ontdekken en sta ik misschien nog maar aan het begin van dit pad, maar ik bewandel het met veel nieuwsgierigheid en liefde. Ik ben benieuwd naar alle uitdagingen en schatten die ik onderweg tegenkom en vind. Ik ga moedig mijn toekomst tegemoet!

Liefs van juf Joanne



Volgtip!

Je kunt mij ook vinden op instagram
[@waldorffvooriedereen](https://www.instagram.com/waldorffvooriedereen)



Ouderblog 'Wat een leuke school om onderdeel van te zijn'



Waarom kiezen ouders voor een vrijeschool? Iedere maand laten we een ouder aan het woord. Deze maand: Arno, vader van Zolá en Valente. "Voor mij was het belangrijk dat onderwijs zich richt op de brede ontwikkeling van een kind."

Een palmboom of een sneeuwpop gemaakt van bijenwas. Een bloemenkrans. Een versierde pompoenlantaarn. Het is een kleine greep uit de grote variatie van knutsels waar onze dochter Zolá (4) sinds juni 2023 in kleuterklas 2b aan de Monteverdistraat mee bezig is geweest. Een breed scala aan geleerde liedjes en dansjes kan daar nog aan worden toegevoegd. Na iedere schooldag lijkt Zolá wel iets nieuws te hebben geleerd. In de ochtend vertrekt ze met een lach, en na school en BSO de Lentemorgen komt ze enthousiast thuis. Dat is voor ons als ouders misschien wel het grootste teken dat de keuze voor de vrijeschool een goede is geweest.

Zelf gingen Nina en ik naar kleine christelijke dorpsscholen, respectievelijk in Slenaken (Zuid-Limburg) en Voorschoten (Zuid-Holland). Hoewel het klassieke onderwijs gericht op rekenen en taal voor ons geen straf was, voelden we, nu we ouders zijn van Zola en Valente (2), dat dit onderwijs minder goed aansloot bij de huidige maatschappij.

Nina, werkzaam op het gebied van duurzaamheid, hecht waarde aan onderwijs met aandacht voor natuur, seizoenen en het gebruik van natuurlijke

materialen. In mijn tijd op het ministerie van Onderwijs ontdekte ik dat het basisonderwijs nog steeds best 19de-eeuws en industrieel is ingericht, met een focus op kennis en vaardigheden voor de arbeidsmarkt. Voor mij was het belangrijk dat onderwijs zich richt op de brede ontwikkeling van een kind. Als voetbalfan ben ik geïnspireerd door het 'totale-mens-principe' van Louis van Gaal.

Al vrij snel kwamen we in onze zoektocht op het vrijeschoolonderwijs uit. Het 'hoofd-hart-handen'-idee past bij onze ideeën over opvoeden, en we zijn steeds verrast door de simpele maar vindingrijke creaties met natuurlijke materialen. Toegegeven, hier kunnen we zelf ook veel van leren! Daarom vinden we het ook zo goed dat de Vrijeschool Almere inspiratieavonden organiseert, zoals laatst met Merlijn Twaalfhoven. Ook kijken we uit naar de voorlichtingsavond over de leerrijpheid.

Omdat het vrijeschoolonderwijs voor ons als ouders ook nieuw is, is het soms ook voor ons nog even wennen. In veel gevallen zijn de tradities en gebruiken nieuw voor ons, en ook het gedachtegoed van Steiner was ons tot twee jaar geleden vrijwel onbekend. Maar het oogstfeest bij de Kemphaan of de Herfstmarkt op de Lierstraat overtuigen snel: wat een leuke school om onderdeel van te zijn! Het zegt genoeg dat vrienden uit Muiden overwogen om hun kinderen naar de Vrijeschool in Almere te sturen: zo groot is het contrast met sommige andere scholen. Kan ik ook nog een kritische noot

bedenken? Vooralsnog niet echt. Misschien dit: als humanist, en een beetje wars van de christelijke dogmatiek die ik zelf op de basisschool meekreeg, verbaasde het me wel dat de jaarfeesten een sterke christelijke inslag hebben. Waarom heet het midzomerfeest Sint-Jansfeest en niet gewoon midzomerfeest, en heet het herfstfeest Michaël? Van mij hoeft dat niet, een 'heidens' feest puur gericht op de cadans van de natuur zou ik ook waarderen. Maar ik heb er ook geen bezwaren tegen en denk de twee heel goed naast elkaar (kunnen) bestaan. Het is natuurlijk ook zo dat onze Nederlandse traditie doorspekt is met feestdagen die christelijk zijn maar niet altijd meer zo worden ervaren, zoals Kerst en Sint-Nicolaas.

Zolá is met al dit soort dingen natuurlijk niet bezig. Waar het voor ons als ouders een (bewuste) ontdekkingsreis is, is Zolá vanaf het begin gewoon moeiteloos opgegaan in haar klas. De vrijeschool lijkt haar op het lijf geschreven. En dat is natuurlijk het enige dat telt. We zijn benieuwd waar Zolá de komende tijd mee thuis gaat komen, en zullen zelf ook blijven leren over en door de Vrijeschool. Onze zoon Valente staat trouwens ook al te trappelen om naar school te gaan. We geven hem geen ongelijk, al moet hij nog anderhalf jaar wachten.

Dit is de 21ste ouderblog. Wil je ook jouw verhaal delen? Mail naar vrijemare@vrijeschool-almere.nl. Eerdere blogs zijn te lezen op via vrijeschool-almere.nl/tag/ouderblog

Helga van Muijen

'Hoe meer ik weet, hoe meer ik ontdek nog niets te weten'



Heb je een specifieke vraag over de vrijeschool of de antroposofie? Helga van Muijen, oud-IB'er bij ons op school, beantwoordt in haar eigen rubriek vragen van ouders. Dit keer aandacht voor de vraag: stel dat je meer wilt weten over antroposofie, waar moet je dan beginnen?

'Ik had het liefst dat ik de antroposofie iedere dag anders zou kunnen noemen, opdat de mensen niet bij het woord blijven hangen, dat woord uit het Grieks vertalen en daar dan een mening over hebben...'

- Rudolf Steiner GA306/29

'Deze woorden van Steiner zijn mij lief. Het geeft aan dat we er niet zijn door begrippen 'vast te zetten' door er een vertaling op los te laten en dat als een vaststaand begrip weg te zetten en af te vinken. Ziezo, ook weer gesnapt.

Hoe vaak zijn we niet op zoek naar deze manier van antwoorden op de vragen die we hebben? Op diverse forums zie ik dat gebeuren. Er wordt een vraag gesteld, bijvoorbeeld: 'wat is euritmie nou eigenlijk?' en de antwoorden stromen binnen. Hiermee blijft het naar mijn idee vlak. Ik bedoel daarmee dat je niet echt een eigen zoektocht op touw hebt gezet, dingen afgewogen, nog meer opgezocht, en dan een weloverwogen idee hebt

kunnen vormen van dat begrip waar je naar op zoek was.

Het lijkt wel of we met alle hulpmiddelen die er zijn in deze tijd om ons werk uit handen te nemen, in vergelijking met de vorige eeuw(en), steeds minder tijd nemen om zelf een zoektocht te ondernemen, je te verdiepen en te vergelijken en de voldoening te smaken om er iets meer van te weten. Ja, zo noem ik het bewust: hoe meer ik te weten kom, hoe meer ik ontdek eigenlijk nog niets te weten.

Als pedagoog weet ik iets meer van opvoeden, pedagogiek, agogiek en didaktiek maar dat is maar een fractie van alles wat er te weten valt. Ik pleit dus voor een eigen zoektocht op dit opvoedpad wat we als ouders allemaal lopen. Natuurlijk is het fijn om gidsen te ontmoeten op ons pad, mede ouders die met hetzelfde zitten, deskundigen die hun woordje zeggen maar om de gedeelde informatie je eigen te maken, is het van belang het innerlijk te meten en te wegen voor je het opbergt in je innerlijke boekenkast.

Om je op weg te helpen op de zoektocht naar bovenstaande vraag deel ik graag het volgende: antroposofie is een veelomvattend begrip met als oorsprong twee Griekse woorden die 'mens' en 'wijsheid' betekenen. Het antroposofisch mensbeeld gaat ervan uit dat elk mens bestaat uit een fysiek-lichaam (materie), een levens-lichaam (ook wel ether-lichaam genoemd), een ziele-lichaam (ook wel astraal-lichaam genoemd) en een Ik, onze onsterfelijke kern. Op school spreken we daarom over het 'vierledig mensbeeld'. Daarbij zijn er drie processen te onderscheiden: het denken (hoofd), het voelen (hart) en het willen (handen/handelen). Vanuit deze kernbegrippen wordt op alle vrijescholen lesgegeven.

En nu hoop ik maar dat deze begrippen aanleiding zijn voor een verdere, eigen zoektocht naar de inhoud en betekenis van deze termen... Ik zou zeggen: 'Go for it!'

Redactie:
Michiel de Vries

Vormgeving:
Maaïke Isaacs

vrijemare@vrijeschool-almere.nl



**VRIJESCHOOL
ALMERE**